

זכרונות מחודש מאי (פעם שניה)

עופר קרול

מדי יום, משמע שיש לנו מכלול רב של גורמים שכאשר הם חוברים יחדיו, התוצאה צפויה.

יותר מפעם אחת אני שומע תגובות של ביטול לגבי המזון החמים ויתכן שאני מגזים. אבל מה לעשות, מזון באחסון ולאחר מכן באבוס אמור להיות לכל היותר בטמפרטורת הסביבה ולא מעבר לכך.

שלשולים ו/או יציאות רכות הם שילוב של תנאי סביבה, ממשק ומזונות הגורמים לחולשת בעלי החיים ופגיעה ביכולת עמידתו בפני גורמי התחלואה הסביבתיים המצויים איתנו תמיד ומכאן שהשגחה ובקרת איכות חייבות להיות כל הזמן, ויתכן שקצת יותר בחודש מאי.

עד כאן הרשימה שהיתה.

ומה נשתנה במאי השנה? שינויי מזג אוויר יותר חריפים עד מעבר למה שאנחנו זוכרים בין ימי הקור לימים החמים. מאי שבא אחרי חורף עתיר גשמים שגרם לרובנו, אבל באופן מיוחד לאלה שגידלו חיטה באדמות הכבדות, להביא לבור התחמיץ חומר פחות איכותי עם פחות חלבון ודופן-תא נעכל ובנוסף ומעל לכל – רבים ורבים מדי לא הפנימו את הצורך להיכנס למשטר קיץ של צינון הפרות ובעיקר צינון בלילה בין החליבות.

מאי יהיה גם בשנה הבאה וכנראה, כמו זקני צפת לא נזכור את מאי שהיה. וכשוזוכרים ויודעים ניתן להתכונן ולמזער נזקים. להתחיל לצנן בזמן, להותיר מזון גס "ישן" ליציאה מפסח, לשקול באופן רציני הכנה של תחמיצי חיטה כשרים לפסח ולתכנן כבר עכשיו את מזרע החיטה של 2004 בזנים ושטחים, כדי שמגבלות מזג האוויר לא יהיו גורם כל כך דומיננטי בקביעת מועד הקציר.

לאור התגובות הקשות של חלק ניכר מהרפתנים למבצעי הפרות בחודש מאי והפעם וכמעט ללא הפתעה במאי 2003, רציתי להביא לקוראים רשימה שנכתבה ופורסמה במאי 2002 וכאילו כלום לא קרה.

בחודש מאי עבר עלינו "גל" של יציאות רכות ופגיעה בייצור החלב. בחודש מאי פתחנו בור תחמיץ חדש אשר יתכן ועדיין לא הספיק להחמיץ ו/או יש בו פינות שסובלות מתסיסה משנית עקב תקלות בהידוק, חסכון בחומרי שימור וכריה לא נכונה. עברנו לחציר חדש אשר יתכן והוא עדיין בתהליכי תסיסה ואולי ירד עליו גשם בין הקציר לכיבוש. בחודש מאי, מזג האוויר אינו יציב ועל כל אלה יש במאי, אבל גם בכל השנה, שעורה שהיא לא תמיד לחוצה כראוי ולפעמים מעט חמה עקב המים שהוסיפו בזמן הלחיצה. ערמת התירס הגרוס קיבלה לחות והיא קצת חמה ותוססת ואותו הדבר קורה בסויה ובסובין ואפילו לעתים גם בערמה של החליפה. מעניין, כמה מאתנו עוברים בין ערמות המזון המאוחסן, נוגעים, מריחים ומעריכים – או שמא די להם בצג המחשב ובמושב הטרקטור.

הרגישות קיימת כל השנה, אבל עולה בחודש מאי ויתכן שצריך לקחת זאת בחשבון למאי הבא ולכל השנה.

מזון אחד קצת לח וקצת חם, לא נורא. הרבה מזונות קצת חמים וקצת לחים, פוטנציאל ליציאות רכות. מינון גבוה של תחמיץ ו/או שזרות גם הוא תורם למידת הרכות. הוספת מים לבליל תוך צמצום במספר הארוחות עלול להיות עידוד נוסף לתוצאה הרכה ואם נוסף לזה חוסר הקפדה על ניקוי קפדני של האבוס